

Extraordinaryne z Poczty Cesarzkiej wiadomości.

z Krakowa 30. Augusti 1687.

ARCHIWUM
ADAMA MIELESZKO
MALISZKIEWICZOW.

Początek Relatiewy o Wiktorii, która się stała nad Nieprzyjacielem od Woysk Cesarz-
skich za pomocą Boską pod Syclosem die 12. Augusti.

PO rytyracie Woysk Cesarzskich trochę niefortunnie od Esleku, gdy się już
były przeprawiły na tę stronę rzeki Drawy, stanawszy pod Mohaczem 6. Augusti, puł-
mile tylko dobre od Armii Nieprzyjacielskiej, potężnej na sześćdziesiąt tysięcy Comba-
tentow, która przeszła także rzekę Drawę na swoich Mostach barkowych y osadziła swoją Re-
troguardyę v Dardy, Awangwardyę zaś v Mostow Bagniska Koras nazwanego, rozłożywszy się na Pa-
gorkach Brognoryjskich dobrze vfortyfikowaną zewsząd, kędy czekając Wielki Wezyer na zbliża-
jących Baskow z Dalmatyi to jest Bośniackiego, Albanijskiego, y Ercgowińskiego na sukces iemu.
Wprzód Nieprzyjaciel wczynał częste wtarczki y zabiegi zaczepiając Cesarzskich przez Podiazdy mo-
cne, y pokazując ochotę y wesołość dla sukcesow nadchodzących, do bitwy, lubo w samej rzeczy
nieśmiał przystępować do Battaliej, chociaż miał rozkazanie od Porty Othomańskiej (jako to Tur-
cy więźniowie zeznawali) aby koniecznie odważył w Polu bitwę, chcąc tym sposobem *per procrastina-
tionem* iey przywieść Cesarzskich do dalszej rytyraci, jako w niedostatku wielkim Forazow będących,
których szukając y na Czaty wypadając, wiele ich ginąć musiało. Dostawszy zatem języką Xiażę
Lotaryńskie, że Nieprzyjaciel się poczynił ruszać ku Finkierchen y Syclofowi, zaraz rewokować ka-
zał Generała Szarffenberka z kilką tysięcy Piechoty od Mostu Mochaczowskiego, rozumiejąc że Tur-
cy *tandem* zechcą dać Pole Cesarzskim, niechcąc zostawić na dyskrety Nieprzyjacielskiej tych dwóch
słabych miejsc Finkierchen y Syclofu, które mu były także na przeszkodzie, że ich raczej nie bę-
dąc potrzebą *occupandi*, chciał *demolire*, y *tandem* ruszył się w Imię Pańskie przeciwko Nieprzyjacielowi.
A gdy Elektor Bawarski z Retroguardyą zbliżając postępował dalej ku Syclofowi, *casualiter* napadłszy
na pięć tysięcy Kawalerii Turckiej, vderzył się tak potężnie onie, że się musieli rytyrować na swo-
je miejsce bliskie Wielkiego Wezyerá, który potym co prędzey ordynował ze swoich okopow dzie-
ście tysięcy Kawalerii, a cztery tysiące lanczarow położył na jednym pagorku, z korego mieli
izkodzić wielce Cesarzskim, w ten czas kiedyby Kawaleria Turcka potężnie nastąpiła na Retrowar-
dę Cesarzką: widząc tedy Elektor Bawarski *hanc tempestatem*, która na jego karku gotowała się, dał
znać co prędzey do Xiażęcia Lotaryńskiego który zaraz Woysko z boku wzykował w Battaliej
tamtę widząc się Nieprzyjaciel nie jako bydz okrażony w środku, vdał się zaraz do vcieczki, y przy
natężności Elektora Bawarskiego tak potężnie vciekał, że się y nie obrocił, a tak wpadłszy na
nich Cesarzscy do samego Okopa Wezyerowskiego, w owej wielkiej mieszaninie y konfuzyci zamię-
szawszy się z Nieprzyjacielem *promiscue* Regimenty Cesarzskie zabijały Nieprzyjaciela jako jakie bydła,
tak tych którzy się chcieli bronić, jako y tych którzy nie rychło vciekając chcieli się salwować, wie-
le ich było co Oręza rzucając prosili o żywot, ale nie wiele było Niemcow miłosiernych nad nimi,
a toli przecię rachują że żywcem kilką tysięcy wzięto, a na ośm tysięcy trupem położono okrom
poranionych, tam cały Oboz rozpruszywszy, wszystkie Bagaze, Wozy, y nańto Dział inpradę Cesarzskim
poszły; Namiot bogaty Wielkiego Wezyerá dostał się Elektorowi samemu, który odważnie w tej
potrzebie stawał, został trochę ranny wrękę, ale z łaski Bożej nieszkodliwie. Sam Wezyer Wielki
vciekł. Interim nastąpiwszy Xiażę Lotaryńskie nie chciał tej nocy daley *tentare quidquam*, jako o-
strożny, żeby nie napadł na jakie lasy między tamtymi bagniskami: ale zaraz do Cesarza I. M. posłano
z tą Wiktorią od Pana Boga daną Xiażęcia Eugeniusza Sabaudia, który inszych *particularitates* nie po-
wiedział, tylko że w tych okazyach zginęło na cztery sta albo pięć set Cesarzskich, y że tam Xiażę-
cia Comercego dźdź w pierśi raniono, a Graffowi Syncendorfowi z Działá kula nogę vrwala: trwa-
ła ta potrzeba od wtory po Południe aż do siodmy do wieczora. Miał Xiażę Lotaryńskie wypra-
wić Graffa Taffá do Wiednia z dalszą Relatją, y spodziewali się go tam w przelżych dniach co go-
dzina, ale twierdzą niektórzy że dla tego zatrzymał wyprawienie iego, iż na samym świtaniu ro-
zokazał Nieprzyjaciela prześladować y gonić ludźmi Węgierskim lekkim, bo pewnie Nieprzyjaciel
chcąc się salwować na przechodzie Drawy przez Mosty barkowe, musiał się zabawić, ani tamta mul-
titude nie mogła się salwować bez nowey znaczney stráty. Tej tedy Relatiewy supplementu spodzie-
wamy się co godzina, jako daley *successit prosecutio Victoriae* którą Pan Bog dał Cesarzowi te-
go Mości na pociechę całemu Chrześcijaństwu, poprzedzając iego pobożne vczynki, albowtem
gdy 16. Augusti posłali w Wiedniu wszyscy o chlebie y o wodzie, Bog prosperavit te światobliwe actie,
ponieważ *eadem die* przybieżał był do Wiednia samym wieczorem Curryer z Wenetey z znaczną Vi-
ctorią.

Historia: to jest iż 26. przeszłego Miesiąca *Generalissimus* Morozyni zbliwszy y rozpruszywszy Seraskiera Moreyskiego pod Patrąsem, odebrał Nieprzyjacielowi Wozy y Działa, y zaraz dobrowolnie poddał się *Patrās & successuē* dwa Zámki Lepantkie a potym y sama Forteca Lepant, która leży z drugiej strony Gólfu poręczniejsza niż *Neapoli Romania*, powiedała ze wszystkich Dział wzięli Wenetowie na sto osmdzieśiat sztuk rozoych, oczym będzie osobna Relatia. Rzecz godna wagi, że w ten czas właśnie kiedy Miałto Wiedeń tryumfował z tey poćieszney od Wenetow nowiny, właśnie też w ten czas nadiechał pomieniony Xiążę *Sabaudiae* od elektora z wyżej opisanej Victorii pod Syctosem.

To miejsce Mohacz nazwane, z ktorego iścześnie *successit* ta Victoria, jest to właśnie kędy *quondam* Soliman znaydował się w przod nim dał Battałią Krolowi Ludwikowi nieszczęśliwemu tamże wygrana, gdzie po dziś dzień *conseruatur* Kaplica drewniana wytawiona od niego z pewną intratą na ośm set Tatarow, aby tam wstawicznie dzięki oddawano za tak wielką Victorią otrzymaną nad tym Krolew Ludwikiem.

Do Wiednia *comparuerunt omnes Magnates Ungariae inferiori* chcąc Cesarz Iego Moś Koronowanego widzieć co przedczy Arcy Xiążęcia Krolew Węgierkim w Przazpurku na Seymie, na którym *durante hoc bello* żadna insha materia traktowana bydz niema, tylko Koronacya sama odprawi się. In *Bohemia* ysmierzona jest pewna Rebellia chłopka która się była zawzięła poniekąd, y zebrałszy się ich na kilka set, *etiam* z Cudzymi ludźmi konieczne chcieli *destruere* pewne włości, y zruinować *habitantes*, dla tego że z nimi niechcieli trzymać y łączyć się, powiedała że Princypala tey Rebelliey do więzienia wzięto. w Kraiu Weneckim a osobliwie w samey Weneciey wielkie nawałności y *tempestates* y wichry pánowały tymi czasy, że Kościełne Mury na kilku miejscach poobalały y pioruny niezwy- czayne wielkie szkody poczyniły, ktore y tu nie słychane były po ki krazy z tyskaniem tak wielkim że trwało dłużej niż przez zdrową Marya.

O Narodzie Aldzierykim wszystkie niemal listy zgadzają się Cudzoziemskie, że swego Krola *deposuerunt*, a innego obrali, który żadnym sposobem nie chce Pokoju mieć z Chrześcianami.

Z Sztokolmu jest confirmacja że się co daley to barżiej zapadały Gory mineralne miedziane, z wielką szkodą Interessántow, przeto Krol Szwedzki kilka tysięcy ludzi ordynować kazał, aby t- kowe minery *ad pristinum* mogli *reducere statum*, co jednak tego roku niepodobna wytawić, ani to mo- że się stać bez wielkiego kosztu. *Interim* we Szweciey poszła w górę miedź y śpiza.

Co do Listow Paryskich o Krolu Fráncuskim wszystkie ied, ostaynie pisa, że się zabawia polo- waniem y rewidowaniem swoich ludzi żołnierskich nad rzeką Eura, przypatruiąc się robotcie y t- ma- rego Kanału, częstokroć nowey Inwentiey Artyllerie próbę czyniac bombow, granatow y wszelakich munitiy woiennych z Niderlandu posłanych. *Ad Insulas Ameriki* Krol Fráncuski posłał wybornych Medyków y *Mathematicorum*, aby tam *pro vicinis & virtutes herbarum & plantarum* mogli dobrze zre- zumiawizy iemu wypisać, także *Qualitatem* minerow rozmaitych ktore się tam pokazały y pożyte- czne będą *ad comertium* w Państwach iego. Do Krola Angielskiego wyprawił Krol Fráncuski *secretum* *expeditia* *in quali* iednak materya żaden niemoże *penetrare* do tych czas, lubo niektorzy domysla- ją się że to *in ordine ad Tractatum* Gwarantiey determinowanego od Krola Fráncuskiego *pro securitate Armistitij* na 20. lat *stabiliti*. z Madrydu ode Dworu Krola Hispańskiego oznaymuia że z Portu Cadix bogata Flotta Hispańska ruszywszy się szczęśliwie popłynęła. In *Regno Portugaliae* osobli- wie w Lisboni publikowano z wielką Pompą y wesoloscia *Matrimonium* Krola Portugalskiego z Xię- żniczką Nemburką. z Londynu przyszła confirmacja o zdradziecztwie żydow tamiecznych, ktorzy mając sekretną *correspondentia* z Aldzierynami y z inszymi Poganami, informowali Aldzierynow *de qualitate & conditione* tych Anglikow, ktorych w niewola zabrali Korsarowie, oraz oznaymował o O- krętach wychodzących z tamtego Portu, dla tego żeby się dostawały Poganom. Przeto na vkaranie tych Pogankich żydow, Miałto Londyn obligował ich *per iustitiam*, aby swoim sumptem y pieniadzmi konieczne ich wykupili, to jest tych wszystkich pod lanych Krola Angielskiego, ktorzy dla ich przyczyny y zdradziecztwa, znaydują się w Aldzierze, Tunizy y w Trypolu, albo na potym znaydo- wać się będą: *in casu* zaś *recusationis* tego Dekretu mają ich z Krolestwa wygnąć, *cum perpetua Banditio- ne*, żeby nikt nie ważył się z nimi *agere comertia*, albo mieć *correspondentia*, gdyż dla ich trádimen- tu musieli niebożęta Anglikowie nierownie większą summę zapłacić y okupić się niżeli przedtem. Ieszcze w Londynie dotych czas nie vspokoil sie tumult, co się był zawzięł z Okaziey iednego Mie- szczanina, który był psami poszczuł kilku Młodzienialzkow kapiących się nie daleko iego taki, gdzie iego było patząc się molestowane było od nich, a jeszcze do tego suknie im był zabrał, oco *plebs* gdy *insurrexit* na przeciwko niemu, który potym zawoławszy na wartę poczęli dawać ognia gora, ale gdy tumult co daley to większy powstawał nieuważali więcej lecz prosto strzelano do nich y kilkun- stu zabito: z czego wszystko Miałto *in arma*, y Magistraty zbiegły się były, kazawszy wziąć do wię- zienia tego Mieszczanina który był tego tumultu początkiem, nie mogąc pokroić *plebem*, kazano więcej Gwardiey przysć y Regimentom *pro custodia* co się tam daley stało Pan Bog wie, ponieważ ku- piło się chłystawo rozmaite y wzięto doiedney y drugiej strony.

Item z Wiednia świeższa confirmacya listowna *asserit*, iako die 21. Augusti od Kurfiurza Bawar- skiego

ARCHIV
MIELESZKO MALISZKIEWICZOW.

WŁASNOŚĆ ADAMA MIELESZKO MALISZKIEWICZA.